

Lønarsáttmáli
millum
Føroya Arbeiðarafelag
og
Føroya Arbeiðsgevarafelag

§ 1

Hesin sáttmáli fevnir um arbeiðara-/serarbeiðarayrki, sum fakliga eins væl og landafrøðiliga liggur innan økið hjá Føroya Arbeiðarafelag.

Grundløn og viðbót
§ 2

Fyri alt fyrifallandi dagleiðaraarbeiði so sum reingerð, lossing, lagur-, pakkhús-, fiska-og saltarbeiði verður grundlønin 123,09¹ kr. um tíman.

- b. Fyri sildaarbeiði verður goldin viðbót uppá 0,06 % um tíman.
- c. Fyri arbeiði á sildaverksmiðjum verður goldin viðbót uppá 0,06 % um tíman.

Viðbøtur
§ 3

Fyri útgrevstur, uppruddan á byggiplássum, kolarbeiði, skitið og ónossligt arbeiði, sement-, beton-, stoypi-, jarnbindingar-, vatnbyggi-, asfalt-, tjøru-, grótarbeiði og arbeiði á sleipistøð at skrubba botn á skipi uttan og smyrjing av skipi uttan upp til lúnning og málingaarbeiði við sproytu á skipasmiðju, verður grundlønin 123,09 kr. um tíman + viðbót 0,29 % um tíman.

§ 4

- a. Fyri arbeiði við grótjóttrara, fyri passan av motorum, kompressarum, spølum og líknandi í samband við byggjarbeiði. Fyri passan av kranum. Fyri koyring av traktorum, dumparum og líknandi amboðum, so sum vegtrumlum, hydrauliskum gravkúm, borivognum og betongbilum verður grundlønin 123,09 kr. um tíman + viðbót 3,35 % um tíman.
- b. Fyri at løða og spreingja og grótboran verður grundlønin 123,09 kr. um tíman + viðbót 5,19 % um tíman.

¹ 1. mai 2017 kr. 125,69

- c. Fyri tunnilarbeiði verður grundlønin 123,09 kr. um tíman + viðbót 4,73 % um tíman.
- d. Fyri at reinsa ketlar, vatntangar á skipi, oljutangar, lýsitangar og smeltitól og reinskan av kloakk og kjøli innan í skipi verður grundlønin 123,09 kr. um tíman + viðbót 5,47 % um tíman.
- e. Fyri arbeiði við vandamiklum burturkasti á brennistøðum, vandamiklum evnum, sum krevja serliga verndarútgærd, t.d. asbest, umframt fyri upptak eftir vanlukkum og fyri reingerð, har servitan er kravd verður latin grundløn + viðbót 5,47 % um tíman. Hetta stykki er galdandi frá 1. mai 2013.

§ 5

Grundlønin hjá bilstjórum og gaffiltruckførarum fyri tey í § 2 nevndu arbeiðum og teim, ið passa spøluni undir lossing, verður 123,09 kr. um tíman + viðbót 1,17 % um tíman.

Grundlønin hjá bilstjórum og gaffiltruckførarum fyri tey í § 3 nevndu arbeiðum verður 123,09 kr. um tíman + viðbót 1,62 % um tíman.

Fyri at koyra kranvogn og tankvogn verður grundlønin fyri tey í § 2 nevndu arbeiðum 123,09 kr. um tíman + viðbót 3,59 % um tíman, og fyri tey í § 3 nevndu arbeiðum verður grundlønin 123,09 kr. um tíman + viðbót 4,02 % um tíman.

Protokollat: Partarnir binda seg til í sáttmálaskeiðnum at taka upp samráðingar um at endurskoða skipanina við viðbótum í sáttmálanum. Partarnir eru samdir um, at skipanin skal nútímansgerast, og miðast skal ímóti, at skipanin gerst so einføld og liðilig, sum til ber.

Setanarskriv

§ 6

Setanarprógv verða givin sambært løgtingslóg um setanarprógv.

Ungdómur

§ 7

Ungdómar 14 ár fáa 50 %, 15 og 16 ár fáa 75 % av vaksnamannalønini bæði fyri normal- og yvirtíð. 17 ára gomul fáa fulla lön.

Yvirtíðarløn og frídagar

§ 8

Yvirtíðarlønin verður fyri øll arbeiði roknað av fullari normalløn soleiðis:

Tá normalarbeiðstíðin er kl. 07-16:

Frá kl. 16-20: 35 %

Frá kl. 20-07: 60 %

Tá normalarbeiðstíðin er kl. 08-17:

Frá kl. 17-21: 35 %

Frá kl. 21-08: 60 %

Tá normalarbeiðstíðin er kl. 09-18:

Frá kl. 18-22: 35 %

Frá kl. 22-09: 60 %

Leygardagar kl. 00-24: 65 %

Sunnu- og halgidagar kl. 00-24: 100 %

Sama er galdandi fyri arbeiði, sum byrjar nevndu dagar, og heldur áfram um midnátt og til normalarbeiðstíðin tekur við aftur.

Frídagar

1. mai, jólaaftan og nýggjárstaftan eru heilir frídagur. Flaggdagur, páskaaftan, hvítusunnuaftan og 1. november eru hálvir frídagur.

Átrokandi arbeiði, sum verður gjørt 1. mai, jólaaftan, nýggjárstaftan og eftir kl. 12 hesar dagar verður lønt við dupultari normalløn, so leingi halgan varar.

Sambært lóg nr. 353, 7. august 1922 er grundlógardagur hálvur frídagur.

Arbeiði áðrenn kl 4.00/5.00

Um arbeiði byrjar í summarhálvárinum (summarhálvárið verður at rokna frá 1/5 til 31/10) fyri kl. 4 og í vetrarhálvárinum fyri kl. 5 verður ikki niðurfarið í løn fyrr enn høvi hevur verið at fáa svøvn. (við svøvn skilst at hava verið burtur frá arbeiðsplássinum í 6 tímar).

Arbeiðstíð, døgndrift og skiftisvakt

§ 9

1. Normalarbeiðstíðin er 40 tímar um vikuna, skal vera 8 tímar um dagin frá mánadegi til og við fríggjadegi, og skal tann dagliga arbeiðstíðin liggja millum kl. 7 á morgni og til kl. 18 á kvøldi, hetta soleiðis sum partarnir á teimum einstøku arbeiðsplássunum semjast um.

Vanligur meiriluti á arbeiðsplássinum skal vera fyri hesum og atkvøðast skal við

seðlum.

Er á arbeiðsplássinum gjørd semja um, at normalarbeiðstíðin skal liggja millum kl. 7 á morgni og kl. 16 á kvøldi, skal hetta vera galdandi fyri alt arbeiðsplássið.

Er á arbeiðsplássinum gjørd semja um, at normalarbeiðstíðin skal liggja millum kl. 8 á morgni og kl. 17 á kvøldi, skal hetta vera galdandi fyri alt arbeiðsplássið.

Er á arbeiðsplássinum gjørd semja um, at normalarbeiðstíðin skal liggja millum kl. 9 á morgni og kl. 18 á kvøldi, skal hetta vera galdandi fyri alt arbeiðsplássið.

Har eitt arbeiðspláss natúrliga kann býttast upp í fleiri deildir, kunnu ymsar arbeiðstíðir avtalast millum arbeiðsfólkið saman við álitisfólkið og virkið, sum frávíkja normalarbeiðstíðini. Atkvøðast skal við seðlum. Hesar arbeiðstíðir skulu liggja millum kl. 07.00 og 18.00 og skulu stjórnirnar hjá meginfeløgnum hava hesar avtalur, sum skulu vera skrivligar, til góðkenningar. Um meginfeløgini ikki áðrenn 14. dagar hava fráboðað annað verða avtalurnar at meta sum góðkendar.

Um avtalað verður gjørd við arbeiðsfólkið í einari serstakari deild um frávik frá normalarbeiðstíðini smb. omanfyristandandi, so skal nýggja arbeiðstíðin hjá hesum starvsbólki metast sum normalarbeiðstíð, soleiðis at arbeiðið uttan fyri hesa tíð verður roknað sum yvirtíð sambært grein 8.

Døgurðatíð og nátturðatíð

Døgurðatíðin skal verða 1 tíma og skal liggja millum kl. 12 og 13. Verður arbeitt í døgurðatímanum, skal dupult normalløn verða goldin, tó sunnu- og halgidagar dupult sunnudagsløn.

Kemst ásamt um aðrar etingartíðir, skal tó ongantíð verða meira enn 4 tímar millum hvønn verð. Einki verður goldið fyri mattíðirnar.

Arbeiðsformaðurin skal varskógva, tá ið mattíð er. Verður arbeitt yvirtíð, skal varskógvast áðrenn farið verður til døgurða. Verður ikki varskógvað áðrenn døgurða, verður nátturðatímin, sum í hesum føri skal liggja millum kl. 18 og 19 ikki frádrigin, um byrjað verður aftur kl. 19.

Verður arbeitt longur enn til kl. 20, uttan at farið hevur verið til nátturða, verður yvirtíðarsaturin frá kl. 21 at koma í gildi frá kl. 19.

Døgndrift

2. Døgndrift skal ganga í skiftum. Øll ídnaðarvirki, ið vanliga kunnu hava 3-skifti vakt, koma undir heitið døgndrift.

Um døgndriftsarbeiði á fiskavirki røkkur styttri enn 3 samdøgur/2 samdøgur

samanhangandi og á øðrum ídnaðarvirkjum styttri enn 5 samdøgur samanhangandi, verður hetta arbeiði avroknað sum vanligt arbeiði og goldið samsvarandi hesum, eisini hvat yvir- og náttíð viðvíkur.

Í døgndrift verður lønin henda:

Frá kl. 08-16 vanlig normalløn.

Frá kl. 16-24 vanlig normalløn + 4,58 % um tíman.

Frá kl. 24-08 vanlig normalløn + 6,41 % um tíman.

Røkkur arbeiði á fiskavirkjum styttri enn 3 samdøgur, men í minsta lagi 2 samdøgur, verður lønin hendan:

Frá kl. 08-16 vanlig normalløn.

Frá kl. 16-24 vanlig normalløn + 7,32 % um tíman.

Frá kl. 24-08 vanlig normalløn + 9,15 % um tíman.

Hesar viðbøtur verða ikki prístalsviðgjørðar. Mattíð við døgndrift verður ikki frádrigin.

Gongur døgndriftsarbeiðið um leygar-, sunnu- og halgidagar, skal hetta avroknast sum leygar-, sunnu- og halgidagar, men kann hetta tó ikki bróta 3/2- og 5-samdøgursregluna.

Upplýsast skal 24 tímar frammanundan vaktarskifti byrjar. Um ikki fráboðað verður innan ásettu freistina, so skal gjaldast 1. yvirtíð tann dagin fyri hvørt arbeiðsfólk á vaktunum.

Skiftisvakt

3. Á ídnaðarvirkjum kann arbeiði fara fram í 2 skiftum, 8 tímar hvørt, við nøkulunda eins stórum holdum, sum skiftast um vaktirnar hvørja viku.

Um skiftisvaktararbeiði á fiskavirkjum røkkur styttri enn 3 samdøgur samanhangandi og á øðrum ídnaðarvirkjum styttri enn 5 samdøgur samanhangandi, verður hetta at avrokna sum vanligt arbeiði og goldið samsvarandi hesum, eisini hvat yvir- og náttíð viðvíkur.

Við samráðing arbeiðaranna og arbeiðsgevaranna millum kann arbeiðstíðin leggjast millum kl. 07-24, og lønin verður henda:

1. holdið: Vanlig normalløn.

2. holdið: 1. mai 2007 verður viðbótin 8% av grundlønini.

1. mai 2008 verður viðbótin 9% av grundlønini.

1. mai 2009 verður viðbótin 10% av grundlønini.

Henda viðbót verður ikki prístalsviðgjörd. Mattíðin verður ikki frádrigin fyri 2. holdið.

Yvirtíð - um arbeitt verður meira enn 8 tímar á vaktini - við skiftisvaktararbeiði eins og sunnu- og halgidagsarbeiði verður goldið eftir § 8.

Sunnu- og halgidagar skulu ikki bróta 3- og 5- samdøgursregluna.

Har eitt arbeiðspláss náttúrliga kann býttast upp í fleiri deildir, kann avtala gerast um, at skiftivakt verður brúkt á einstøku deildini.

Avtalan verður gjörd millum arbeiðsfólkið saman við álitisfólki og virki. Atkvøðast skal við seðlum millum alt arbeiðsfólkið á virkinum og umboð fyri feløgini nevnd í sáttmálanum, skal vera hjástødd meðan atkvøtt verður. Stjórnin í felagnum skal hava hesar avtalur, sum skulu vera skrivligar, til góðkenningar.

Um felagið ikki hevur fráboðað nakað innan 14 dagar frá tí at avtalan er móttikin, verða avtalurnar at meta sum góðkendar.

Upplýsast skal 24 tímar frammanundan vaktarskifti byrjar. Um ikki fráboðað verður innan ásettu freistina, so skal gjaldast 1. yvirtíð tann dagin fyri hvørt arbeiðsfólk á vaktunum.

Protokollat úr semingsprotokollini:

Viðvíkjandi døgndriftsarbeiði, har trot er uppá fólk, er stjórn Føroya Arbeiðarafelags samd um, at er ynski frá avvarandi arbeiðara- ella arbeiðskvinnufeløgum um at víkja frá tíðarbýtinum í døgndrift, vil stjórnin viðgera hetta ynski við vælvild.

Um arbeiðarar, sum arbeiða døgndrift í 3 skiftum ynskja at broyta arbeiðstíðina, skal henda broyting í hvørjum føri góðkennast av stjórn Føroya Arbeiðarafelags.

Mat og drekkatíð í døgndrift verður at praktisera, sum hon higartil hevur verið á teim ymsu arbeiðsplássunum og í teim ymsu arbeiðunum.

Somuleiðis verður í øðrum arbeiði drekkatíð at praktisera, soleiðis sum hon higartil hevur verið á teim ymsu arbeiðsplássunum og í teim ymsu arbeiðunum.

Álitisfólk og Nevndarlimir

§ 10

Á hvørjum arbeiðsplássi hava arbeiðararnir rætt til at velja sær álitismann. Nærri reglur fyri álitismenn eru skrásettar í serligari skipan í millum feløgini.

b. Nevndarlimir í fakfelag hava rætt til frí frá arbeiði sínum í sambandi við nevndararbeiði, samráðingar og skeiðluttøku. Fráboðan skal gevast arbeiðsgevaranum beinanvegin tá nevndarlimur fær fundarboð.

c. Viðvíkjandi uppsøgn av nevndarlimum í Føroya Arbeiðarafelag eru somu reglur galdandi sum fyri álitisfólk.

Minsta arbeiðstíð og løn

§ 11

Fyri eitt og hvørt arbeiði fær hvør tann, sum luttekur í arbeiðinum, løn fyri í minsta lagi 2 tímar, sjálvt um arbeiðið varir styttri.

Somuleiðis fáa arbeiðsfólk, sum eftir tilsøgn møta til arbeiðis, og arbeiðið ikki verður útint, løn fyri 2 tímar, ella um arbeiðið byrjar aftaná eina ásetta tíð, løn fyri ta tíð, tey hava bíðað.

Lønarútgjalding

§ 12

Arbeiðslønir verða at gjalda eina ferð um vikuna. Um avtala verður gjørd við avvarandi fakfelag (Føroya Arbeiðarafelag), kann lønarútgjalding tó fara fram 14. hvønn dag/mánaðarliga. Við útgjalding skal vikuseðil fylgja við.

Arbeiðslønir verða at gjalda gjøgnum løngjaldsstovur, ið eru og verða settar á stovn, har arbeiðarafeløgini ynskja tað, annars sambært galdandi lóg.

Arbeiðsskaðar

§ 13

Stk 1. Kemur arbeiðsfólk til skaða undir arbeiði, og tey sambært læknávátan eru óarbeiðsfør, verður goldið 20 % av mistu arbeiðstíð upp til 10 dagar við 10 % frá arbeiðsgevara og 10 % frá arbeiðarafelag.

Stk. 2. Verður løntakari, sum hevur arbeitt hjá sama arbeiðsgevara í meira enn 9 mánaðir út í eitt, óarbeiðsførur orsakað av einum arbeiðsskaða, sum kann prógvast við læknávátan, hevur arbeiðsgevvari, aftaná at tíðarskeiði í stk. 1 er endað, skyldu at rinda munin millum dagpeningaveitingina og vanligu lønina, sum løntakari hevði fingið útgoldna, um viðkomandi ikki fekk skaðan.

Gjaldsskyldan hjá arbeiðsgevaranum stendur við inntil løntakari aftur er arbeiðsførur tó í mesta lagi 4 mánaðir aftaná, at arbeiðsskaðin er hendur.

Akkord og serarbeiðarar

§ 14

- a. Har arbeiði og líkindi eru til, at akkord kann fara fram, er hetta loyvt, tó kunnu stjórnirnar hjá meginfeløgnum krevja sær hesar til góðkenningar.

Verður álagt at arbeiða yvirtíð við akkord, verður lønin at hækka sambært yvirtíðarlønina í § 8.

Protokollat:

Partarnir eru samdir um, at tørvur er á serarbeiðarasáttmála og vátta, at arbeitt verður fram ímóti at fáa undirskrivað slíkan sáttmála skjótast tilber.

Formaður § 15

Hvør arbeiðsgevari hevur rætt til at hava ein formann, ið ikki nýtist at vera limur í nøkrum felag.

Lán av arbeiðsfólkið § 16

Arbeiðsfólk, sum verður lánt frá einum arbeiðsgevara til annan arbeiðsgevara, varðveitir starvsrættindi síni.

Vaktarmenn á skipum § 17

Vaktarmenn á skipum við bryggju á nátt fáa eina viðbót fyri náttina, sum svarar til 7,5 vanligar tímalønir. Leygar- og sunnunátt er viðbótin tað, sum svarar til 10 vanligar tímalønir. Náttin er frá kl. 21-08.

Har arbeitt verður á vaktini umborð við øðrum enn sjálvum vaktararbeiðinum skal løn gjaldast vaktarmanninum samsvarandi ásetingunum í hesum sáttmála.

Tilkallivakt § 17a

Arbeiðari, sum hevur tilkallivakt, verður frá mánadegi til og við fríggjadag kl. 24.00, løntur við 13,73% um tíman. Eftir fríggjadag til vanliga arbeiðstíð mánamorgun, verður arbeiðari løntur við 27,45% um tíman.

Verður arbeitt í tilkallitíðini verður løn goldin sambært § 8.

Tó skal henda áseting ekki føra við sær, at vaktargjöld eftir skipanum, sum nú er í gildi verða lækkað.

Barsilsfarloyvi

§ 18

Løntakari sum er settur í starv eftir hesum sáttmála eigur rætt til barsilsfarloyvi sambært galdandi lóggávu.

§ 19

Arbeidsfólk, sum eftir serligum boðum ella eftir frammanundan fastløgðum arbeiðslagi fyribils røkja hægri starv í 1 viku samfelt ella meira, eiga í hesum tíðarskeiði at verða lønt við somu løn, sum tann, sum tey avloysa fær, treytað av at tey yvirtaka tær arbeiðsuppgávur, ið standast av hægri starvinum.

§ 20

Arbeidsfólk, sum hevr starvast í 5 samhangandi ár hjá sama arbeiðsgevara, kann fáa farloyvi uttan løn, har tað ikki stríðir móti áhugamálum hjá arbeiðsgevara. Arbeiðsgevarin skal hava starv tøkt, tá farloyvistíðin er farin.

Uppsagnir

§ 21

Stk. 1. Í einum og hvørjum arbeiði, sum varar longur enn 3 mánaðir, verður fyri tímalønt arbeiði uppsagnarfrestin frá arbeiðsgevara hendan:

Minni enn 6 mánaðar starvstíð:	5	arbeiðsdagar.
Meira enn 6 mánaðar starvstíð:	7	arbeiðsdagar.
Meira enn 1 ára starvstíð:	10	arbeiðsdagar.
Meira enn 2 ára starvstíð:	15	arbeiðsdagar.
Meira enn 3 ára starvstíð:	20	arbeiðsdagar.
Meira enn 5 ára starvstíð:	25	arbeiðsdagar.

Uppsagnarfrestin frá arbeiðara síðu verður hendan:

Meira enn 3 mánaðar starvstíð 5 arbeiðsdagar

Meira enn 6 mánaðar starvstíð 7 arbeiðsdagar

Hetta er tó ikki galdandi, tá steðgur kemur í arbeiði vegna rávørutrot ella veður.

Uppsøgnin skal vera skrivlig fyri báðar partar.

Stk. 2. Arbeidsgevari hevur, tá setanin hjá arbeidsfólkinum endar, skyldu at geva arbeidsfólkinum prógv um starvstíðina hjá arbeidsfólkinum.

Arbeidsgevari skal skrivliga grundgeva fyri uppsøgnini, um tann uppsagdi biður um tað. Grundgevingin kann bert verða kravd, um tann uppsagdi hevur verið starvssettur í minst 9 mánaðar.

Stk. 3. Verður løntakari, sum hevur arbeitt hjá sama arbeidsgevara í meira enn 9 mánaðir út í eitt, óarbeitsførur orsakað av einum arbeidskaða, sum kann prógvast við læknaváttan, kann viðkomandi ikki sigast úr starvi fyrr enn 6 mánaðir, aftaná arbeidskaðin er hendur. Hetta er tó bert galdandi, inntil løntakarin aftur er arbeidsførur.

Limagjald, lívstrygging, eftirløn og eftirsitiløn

§ 22

Stk. 1. Fyri at stuðla týðandi endamáli hjá Føroya Arbeðarafelag verður eitt gjald uppá 1,5% av lønini frádrigið, áðrenn hon verður útgoldin.

Gjaldið verður útgoldið av arbeidsgevaranum til Føroya Arbeðarafelag sambært manningarlista og kontoavriti, samstundis sum lønin verður flutt.

Tað prosentíð, sum lokalfelagið skal hava, verður frádrigið, áðrenn lønin verður útgoldin.

Stk. 2. Til lívstrygging og onnur sosial endamál verður eitt gjald uppá 1,5% av lønini frádrigið, áðrenn hon verður útgoldin.

Gjaldið verður inngoldið av arbeidsgevarum til Føroya Arbeðarafelag sambært manningarlista og kontoavriti, samstundis sum lønin verður flutt.

Føroya Arbeidsgevarafelag fær útflyggjað reglugerðir, sum verða gjørdar í sambandi við nýtsluna av framman fyri nevnda prosentgjaldið.

Stk. 3. Arbeidsgevarar rinda umframt lønina 10 % av arbeidslønini í eftirlønargrunn/skipan fakfelagsins. Hetta prosentíð verður útgoldið í grunnin samstundis, sum lønin verður goldin.

Stk. 4. Tá arbeidsfólk, sum hevur verið í minsta lagi 1 ár í starvi hjá verandi arbeidsgevara, doy, meðan hann/hon er í starvi, eigur eftirsitandi hjúnafelagi/sambúgvvi ella børn undir 18 ár, sum arbeidsfólk hevur skyldu at upphalda, rætt til eftirsitiløn fyri tann mánaðin, tá viðkomandi doy, og 3 mánaðar fram.

Fyri tímalønt verður lønin roknað sum miðaltalið av tí løn, sum er útgoldin av verandi arbeidsgevara seinastu 12 mánaðirnar, sum viðkomandi hevur verið til arbeidis.

Ósemja og gerðarrættur

§ 23

- a. Verður ósemja um arbeiði, sum ikki er tilskilað í sáttmálanum, skulu feløgini beinan vegin upptaka samráðingar um arbeiðs- og lønarviðurskifti hesum viðvíkjandi áðrenn farið verður til gerðarrætt.
- b. Allar trætur um rættu fatan av sáttmálanum verða avgjørdar av einum gerðarrætti. Føroya Arbeðarafelag velur 2 limir, Føroya Arbeðsgevarafelag velur 2 limir og hesir 4 velja ástøðumann. Semjast teir ikki um hann, setur rætturin hann.
- c. Um gjørligt skal avgerðin fyriliggja seinast 3 mánaðir aftaná, at gerðarrætturin er settur.

Eftirlønargrunnur og Grundlønarhækking

§ 24

Arbeðsgevarnir rinda 10 % av arbeiðslønini í eftirlønargrunnin hjá Føroya Arbeðarafelag.

Hesi prosent verða útgoldin saman við lønini.

1. mai 2016 hækkar grundlønin kr. 2,65 um tíman.

1. mai 2017 hækkar grundlønin kr. 2,60 um tíman.

Hesar hækkingar eru eisini galdandi fyri sersáttmálar.

Tey, sum hava nátt fólkapensiónsaldur, fáa ístaðin upphæddina, sum skuldi verið flutt sum eftirløn, útgoldna sum løn. Áðrenn upphæddin verður goldin, verða gjøld, sum skulu rindast samstundis sum lønin, tikin av upphæddini, soleiðis at útreiðslan hjá arbeðsgevara verður óbroytt.

Viðmerking: Hin 1. januar 2016 svara hesi gjøld til 16,31 % av tímalønini og 5,81 % av mánaðarlønini. Gjøldini eru frítíðarløn/frítíðarískoyti, ALS-gjald, Barsilsgjald, gjald til Arbeðsmarknaðareftirlønar-grunnin og gjald til Vinnusjúkugrunnin. Tað vil siga, at pr. 1. januar 2016 verða 8,46 % lógd omaná lønina hjá tímaløntum og 9,45 % lógd omaná lønina hjá teimum, sum halda feriu við løn.”

Starvstíð

§ 25

Eftir 3 ára starvstíð verður viðbóttin 1,25% av grundlønini

Eftir 5 ára starvstíð verður viðbóttin 2,50% av grundlønini

Eftir 7 ára starvstíð verður viðbótin 3,25 % av grundlønini
Eftir 9 ára starvstíð verður viðbótin 4,00% av grundlønini
Eftir 11 ára starvstíð verður viðbótin 4,75 % av grundlønini

Arbeidsfólk hava rætt til at flyta starvstíð frá einum arbeiðspláss til annað, um tað ikki hevur verið burtur frá arbeiðsøki sínum longur enn 7 ár.

Viðbótin fyri 3 ára starvstíð verður latin frá 1. mai 2003
Viðbótin fyri 5 ára starvstíð verður latin frá 1. mai 2005
Viðbótin fyri 7 ára starvstíð verður latin frá 1. mai 2007
Viðbótin fyri 9 ára starvstíð verður latin frá 1. mai 2013
Viðbótin fyri 11 ára starvstíð verður latin frá 1. mai 2017

Til tess at fáa starvstíð frá nýggjum arbeiðsgevara skal arbeiðsfólkið kunna um møguliga starvstíð frá øðrum arbeiðsgevara við setan og í seinasta lagi, tá setanarprógvíð verður undirskrivað.

Sunnu- og halgidagsarbeiði **§ 26**

Sunnu- og halgidagsarbeiði arbeiðaranna er einans loyvt, har vandi er fyri, at virði í samband við framleiðslu landsins fara fyri skeyti.

Limaskapur **§ 27**

Stk. 1 Partarnir eru samdir um, at teir hava felags áhuga í, at allir arbeiðsgevarar eru skipaðir sum limir í arbeiðsgevarafeløgnum, og at øll arbeiðsfólk eru skipaði sum limir í arbeiðsmanna- og arbeiðskvinnufeløgnum.

Stk. 2 Arbeiðsgevarafelagið arbeiðir fyri at kunna arbeiðsgevarar um teir fyrimunir, sum eru við limaskapi í arbeiðsgevarafelag. Somuleiðis arbeiða arbeiðarafeløgini fyri at kunna arbeiðsfólk um teir fyrimunir, sum eru við limaskapi í arbeiðsmanna- og kvinnufeløgnum. Partarnir arbeiða fyri at tryggja at verandi sáttmálar verða hildnir. Arbeiðsfólk og arbeiðsgevarar hava skyldu at siga feløgum sínum frá, tá ið óskipaði arbeiðsfólk ella arbeiðsgevarar eru á arbeiðsplássinum.

Stk. 3 Um arbeiðsgevari fær áheitan frá arbeiðarafelag um kunnandi tiltak á arbeiðsplássinum, skal ein slík áheitan viðgerast við vælvild, eins og arbeiðarafelagið skal virða, at dagliga arbeiðið ikki eigur at verða órógvað. Harafturat skal arbeiðsgevari loyva arbeiðarafelag umvegis álitisfólk síni at lata arbeiðsfólkum, bæði verandi og nýggjum, kunnandi tilfar um teir fyrimunir, sum limaskapur í fakfelag gevur.

Farloyvi til formann/-kvinnu **§28**

Formaðurin/-kvinnan í Føroya Arbeiðarafelag hevur rætt til farloyvi í í mesta lagi 6 ár uttan løn, og arbeiðsgevarin skal hava starv tøkt, tá ið farloyvistíðin er av.

Reingerð **§ 29**

Stk. 1 Um avvarandi fakfelag ikki metir, at ávíst reingerðararbeiði við vanligum arbeiðsskjótleika kann fremjast innan teir tíðarkarmar, sum arbeiðsgevarin hevur sett av til hetta arbeiði, kann fakfelagið krevja, at ein ráðgevi, við viðkomandi førleikum, vegna fakfelagið fær høvi at kanna hølir og arbeiðsgongdir fyri at eftirkanna arbeiðið sæð í mun til nevndu tíðarkarmar. Sama er galdandi um fakfelagið metir, at tær umstøður, sum avtalaðar eru fyri reingerðina ikki eru loknar, t.d. at hølini ikki eru klár at gera rein.

Umboð fyri arbeiðsgevaran hevur rætt til at vera hjástatt, meðan kanningin fer fram. Tá nevnda eftirkanning er farin fram, hevur ráðgevin rætt at krevja fund við arbeiðsgevaran fyri at viðgera eina møguliga ósemju um nevndu tíðarkarmar.

Um ósemjan ikki verður loyst, kann fakfelagið krevja málið viðgjørt saman við Føroya Arbeiðsgevarafelag.

Allir upplýsingar, sum koma fram undir slíkari eftirkanning, skulu viðgerast í trúnaði.

Stk. 2 Fyri høvuðsreingering verður veitt eykaviðbót uppá 9,15 % um tíman.

Flutningsendurgjald **§ 30**

- a. Fyri almenn arbeiði, ið liggja so langt uttan fyri bygdina/býin, at neyðugt er at flyta arbeiðararnar, verða teir at fáa frían flutning til og frá við løn fyri koyritíðina fyri úttúrin.
- b. Tá ið menn verða sendir í burturarbeiði, eiga teir fult vistarhald og ferðaútreiðslur goldnar og løn fyri ferðingartíðina og annars eftir sáttmálanum.
- c. Verður arbeiðsfólk boðsent av arbeiðsgevara í aðrari bygd/bý til arbeiði, ið er bráfeingis, og er so langt ímillum, at neyðugt er at flyta arbeiðararnar, eiga teir frían flutning.

Hetta er tó ikki galdandi fyri arbeiðarar, sum frammanundan eru í føstum arbeiði hjá viðkomandi arbeiðsgevara.

Etingarrúm og arbeiðsklæðir

§ 31

Á øllum støðugum arbeiðsplássum, har fleiri fólk eru í arbeiði, eigur so vítt gjørligt at vera rúm til etingar og klæðir. Hesi rúm eiga at vera upphitaði.

Á arbeiðsplássum, har serligur búni verður kravdur, hevur arbeiðsgevarin skyldu til at lata slíkan búna. Sama er galdandi fyri búna (fótbúna og klædnabúna), sum arbeiðsgevarin krevur bert verður brúktur á arbeiðsplássinum. Í seinna førinum er henda skylda tó ikki galdandi, fyrr enn arbeiðari hevur verið í arbeiði í 3 mánaðir.

Lærlinga- og yrkislønir

§ 32

Stk. 1 Fyri lærlingar, sum eru undir Ll. nr. 94 frá 29.12.1998 um yrkisútbúgvingar við seinni broytingum ella samsvarandi lóggávu, og sum starvast innan sáttmálaøkið, er lærlingalønin henda:

1. læruárið	32 % av yrkisløn
2. læruárið	40 % av yrkisløn
3. læruárið	45 % av yrkisløn
4. læruárið	55 % av yrkisløn

Fyri yvirarbeiði verða øll læruárin goldið grundløn + yvirtíðarløn sambært § 8 í høvuðssáttmálanum.

Stk. 2 Yrkislønin fyri tey, sum hava lokið útbúgvingina sambært stk. 1 er kr. 134,44 fyri tíman, og mánaðarlønin er kr. 23.302,49. Yrkislønin verður javnað eins og hjá yrkislærdum.

Yvirtíðarlønin er sum ásett í høvuðssáttmálanum, tó soleiðis at prosentini verða roknaði av yrkislønini.

Protokollat:

Føroya Arbeiðarafelag/Havnar Arbeiðskvinnufelag/Havnar Arbeiðsmannafelag/Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag/Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag og Føroya Arbeiðsgevarafelag vátta við hesum, at um lóg ella kunngerð um upplæring/skeiðvirksemi, sum ikki kemur undir verandi lærlingaskipan í Ll. nr. 94 frá 29.12.1998 um yrkisútbúgvingar við seinni broytingum, verður sett í gildi, so skulu partarnir taka upp samráðingar um sáttmálaásetingar, sum skulu áseta lønina hjá teimum persónum, sum fara undir slíka upplæring ella á slík skeið. Hendan avtalan kemur í gildi tann dag hon er skrivað undir, og fylgir høvuðssáttmálanum. Tórshavn, 30. apríl 2003.

§ 33

Sáttmálapartarnir kunnu gera sín millum avtalur, sum avmarkaðar eru til ávís øki og ávís arbeiðspláss. Hesar avtalur skulu vera skrivligar.

Sáttmálauppsøgn

§ 34

Hesin sáttmálin er galdandi frá 1. mai 2016 og kann sigast upp av øðrum partinum við 4 mánaða ávaring til ein 1. mai, fyrstu ferð 1. mai 2018.

Tórshavn tann 6. mai 2016

FØROYA ARBEIÐARAFELAG

Georg F. Hansen, formaður
Elin K. Sørensen, næstforkvinna
Karla Einarsson
Sunrid Vang
Jógvan Páll Johansen
Julia Hansen
Suni Mortensen

FØROYA ARBEIÐSGEVARAFELAG

Bergur Poulsen, formaður
Høgni Hansen, næstformaður
Kristoffur Laksá
Jón Sigurdsson
Atli Gregersen
Fróði Magnussen
Bogi Jacobsen

Protokollat um rúmliga arbeiðsmarknaðin

Í sambandi við sáttmálasamráðingarnar 2007 millum Føroya Arbeiðsgevarafelag og Føroya Arbeiðarafelag, Havnar Arbeiðskvinnufelag, Havnar Arbeiðsmannafelag, Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag og Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag vóru partarnir samdir um hetta protokollat um rúmliga arbeiðsmarknaðin.

Sum útgangsstøði eru partarnir samdir um, at yvirskipaða sosiala ábyrgdin liggur hjá landstýri og løgtingi. Samstundis er tilknýti hjá einstaka borgarinum til arbeiðsmarknaðin av stórum týðningi sosialt og sálarfrøðiliga.

Partarnir meta, at í einum vælskipaðum samfelag eiga allir arbeiðsførir borgarar at hava móguleika at átaka sær arbeiðsuppgávur, sum liggja innan fyri teirra førleikakarm. Tí hevur tað týðning, at so nógvir borgarar sum gjørligt koma á og vera verandi á arbeiðsmarknaðinum.

Arbeiðsmarknaðurin má vera liðiligur, soleiðis at so nógv sum gjørligt fáa arbeiði í boði gjøgnum alt arbeiðslívið uttan mun til førleika.

Partarnir eru samdir um at fremja starvssetanir av fólki við skerdum førleika. Hetta kann m.a. gerast so at hesir starvsbólkar fáa serliga tillagaðar setanartreytir. Við støði í vanligu ásetingunum í sáttmálanum eigur sostatt at bera til at lata arbeiði vera gjørt undir serligum treytum.